

Yurtiçinde gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) 4. çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4 büyüdü (Beklenti: %3,5).

Parasal sıkılaştırma adımlarına rağmen iç talep büyümede sürükleyici olmaya devam etti.

Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2023 yılında %4,4 düzeyinde bulunan OVP hedefini aşarak %4,5 arttı. Böylece Türkiye ekonomisinin 1 yılda ürettiği nominal GSYH büyüklüğü 1 trilyon 119 milyar USD'ye ulaştı. OVP'de USD bazlı nominal GSYH büyüklüğünün 1 trilyon 67 milyar USD olacağı tahmin edilmişti. Kişi başına GSYH 2023 yılında USD cinsinden 13.110 olarak hesaplanırken 2022 yılında bu rakam 10.655 USD idi.

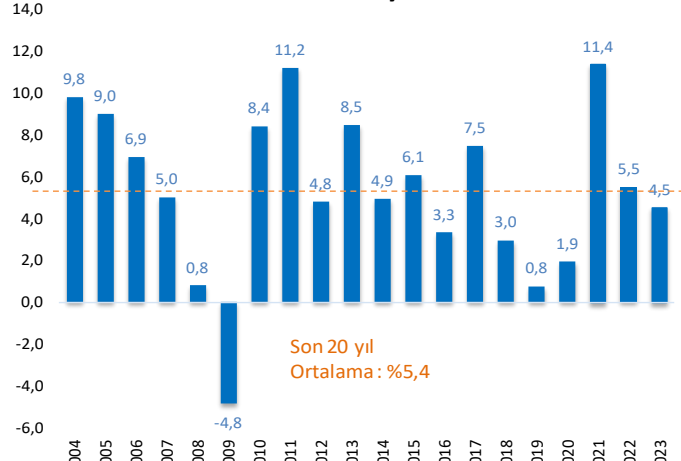
Hanehalkı tüketimi ivme kaybetse de büyümenin sürükleyicisi olmaya devam etti. 4. Çeyrek GSYH büyümesinde katkılara bakıldığında; hane halkı tüketimi büyümeye 6,7 puan ile en fazla katkısı yaptı. Ancak yükselen faizlere bağlı olarak hane halkı tüketiminin büyümeye katkısı her çeyrek kademeli olarak yavaşladı. İnşaat yatırımı (yıllık %7,5) ve makine-teçhizat yatırımlarındaki (yıllık %14,0) artışlar öncülüğünde gayrisafi sabit sermaye oluşumu (yatırımlar) büyümeye 2,6 puan katkı sağladı. Bu dönemde kamu harcamaları da büyümeye 0,2 puan ile sınırlı destek verdi. Buna karşılık stoklar büyümeye 5,0 puan aşağı çekti. Stok kaleminin büyümeyi üst üste 13 çeyrektir aşağı çekmesi dikkat çekiyor. Stokların yanı sıra net dış talep (İhracat – İthalat) de GSYH'ya negatif etkide bulundu. Bununla birlikte ithalattaki düşüşe bağlı olarak net dış talebin negatif katkısı önceki çeyreklere göre ılımlı kaldı. Bu dönemde ihracat 0,1 puan katkı sağlarken ithalatın 0,6 puanlık artışı nedeniyle net dış talep -0,6 puan oldu.

Üretim yöntemine göre incelendiğinde; hizmet sektörü ivme kaybederken inşaat sektöründe büyüme hızlandı. Hizmet sektörü dördüncü çeyrekte yıllık bazda %3 artışla büyümeye 1,9 puan katkı yaptı. Yılın son çeyreğinde en hızlı büyüme %10,8 ile inşaat sektöründe yaşandı. İnşaat sektörü büyümeye 0,5 puan sağladı. Üçüncü çeyrekte pozitif dönen sanayi sektörü 4. çeyrekte de pozitif bölgede yer aldı Sanayi sektörü büyümeye 0,4 puanlık sınırlı katkı sağladı. Tarım sektörü bu çeyrekte yatay seyrini korudu. Öte yandan vergi - sübvansiyon kalemi büyümeye 1,2 puan katkıda bulundu.

2023 yılında nominal GSYH büyüklüğü 26,3 trilyon TL oldu. (OVP Tahmini: 25,5 trilyon TL) Yılı değerlendirirsek; hizmet sektörü büyümeye en büyük katkısı sağladı. Nitekim hizmet sektöründe yakalanan ivmeyi %90 sınırına ulaşan hizmet enflasyonu ve 2023'te rekor kıran turizm gelirinden teyit edebiliyoruz. Hanehalkı harcamaları ve yatırımlar büyümeyi yukarı taşımaya devam etti. Net dış talep ise büyümeyi yavaşlattı. Öte yandan uygulanan sıkılaştırıcı politikaların etkisiyle tüketimdeki ivme kaybının boyutu ve ana ihracat pazarımız Avrupa ekonomisindeki talep görünümü 2024 yılı büyümesinin nihai seviyesinde belirleyici olacak. Ekonomik aktivite ücret artışlarının sağladığı destekle 2024 yılına güçlü başlasa da yıl genelinde GSYH 2023 yılına göre daha düşük düzeyde kalabilir.

UYARI: Türkiye Halk Bankası A.Ş., bilgilendirme amacıyla sunulan bu yayının hazırlanmasında gerekli özen ve dikkat gösterilmesine rağmen oluşabilecek hata ve eksikliklerden ve yayının ticari amaçlı kullanımından doğabilecek zararlardan sorumlu tutulamaz. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler genel niteliktedir. Sunulan bilgi, görüş ve veriler herhangi bir yatırım aracını alım veya satım önerisi olarak kabul edilemez. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize de uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır.

Yıllık GSYH Büyümeleri

Harcamalar Yöntemiyle Büyümenin Kaynakları

(Katkı Puan)	Çeyreklik Dönem				Yılbaşından Bu Yana	
	Aralık 23	Eylül 23	Haziran 23	Mart 23	Aralık 23	Aralık 22
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	4,0	6,1	3,9	4,0	4,5	5,5
İç Talep	4,6	8,6	10,2	7,4	8,0	4,9
Hanehalkı Tüketimi	6,7	7,7	10,4	11,1	9,2	12,2
Kamu Harcamaları	0,2	1,0	0,8	0,8	0,7	0,6
Yatırım	2,6	3,4	1,4	0,9	2,1	0,3
Stok Değişimi	-5,0	-3,4	-2,5	-5,4	-4,1	-8,3
Net Dış Talep	-0,6	-2,6	-6,3	-3,4	-3,4	0,7
İhracat (+hizmet)	0,1	0,3	-2,5	-0,8	-0,7	2,6
İthalat (-)	0,6	2,9	3,8	2,6	2,8	1,9

Üretim Yöntemiyle Büyümenin Kaynakları

(Katkı Puan)	Çeyreklik Dönem				Yılbaşından Bu Yana	
	Aralık 23	Eylül 23	Haziran 23	Mart 23	Aralık 23	Aralık 22
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	4,0	6,1	3,9	4,0	4,5	5,5
Tarım	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,1
Sanayi	0,4	1,0	-0,6	-0,3	0,2	0,3
İmalat Sanayii	0,3	0,9	-0,4	0,2	0,3	0,7
İnşaat	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	-0,3
Hizmetler	1,9	3,0	2,6	3,1	2,6	5,4
Bilgi ve İletişim	-0,1	0,0	0,1	0,3	0,1	0,4
Finans ve Sigorta Fa...	0,3	0,2	0,5	0,8	0,4	0,8
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,4
Mesleki, idari ve destek...	-0,1	-0,1	0,0	0,5	0,1	0,6
Kamu yönetimi, eğitim...	0,2	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3
Diğer tüm hizmet faaliyetleri	1,4	2,2	1,3	0,9	1,6	2,8
Sektörler Toplamı	2,7	4,4	2,3	3,0	3,1	5,5
Vergi-Sübvansiyon	1,2	1,7	1,7	0,9	1,5	0,0

Ekonomik Araştırmalar Bölümü

arastirma@halkbank.com.tr

Ahmet ŞENKARDEŞLER	0216 503 53 57
Cihangir DİNÇER	0216 503 5826
İzel PATLAR	0216 503 3826
Batuhan Korkmaz	0216 503 81 68